

Моніторинг російського інформаційного простору

10.07.-17.07.2025

I. Російський ВПК

1. Загальний стан ВПК РФ

i. ВМФ РФ може втратити єдиний авіаносець¹

Росія зупинила модернізацію єдиного авіаносця — крейсера «Адмірал Кузнецов». Міноборони розглядає варіант списання корабля на металобрухт через технічний стан, постійні аварії та надмірні витрати.

Частина військових вважає авіаносці застарілими й непотрібними в умовах розвитку безпілотників. Водночас інші експерти наголошують: у далеких морських операціях без авіаційного прикриття не обійтись, а тому такі кораблі досі мають стратегічне значення.

ii. РФ проводить масштабну модернізацію п'яти ядерних баз — супутникові знімки²

За даними супутникових знімків Planet Labs, у травні–червні 2025 року Росія активно розширювала й модернізувала п'ять стратегічних ядерних об'єктів: в Осиповичах (Білорусь), Гаджієво (Мурманська обл.), Калінінграді, на Камчатці та на архіпелазі Нова Земля. На всіх об'єктах фіксуються нові будівлі, багатопалубні периметри, охоронні пункти й інфраструктура для зберігання або транспортування боеголовки.

В Осиповичах створено новий укріплений об'єкт поблизу бази боеприпасів; можливо, йдеться про зберігання «Іскандерів». У Калінінграді модернізують сховище тактичних ядерних боеприпасів. У Гаджієво підтверджена наявність боеголовки для підводних човнів з міжконтинентальними ракетами. На Камчатці й

¹ <https://glavred.info/world/porezat-na-metallolom-stala-izvestna-uchast-edinstvennogo-avianosca-rf-10680542.html>

² <https://unn.ua/ru/news/sputnikovie-snimki-pokazali-stroitelstvo-v-rf-pyati-sekretnikh-yadernikh-baz>

Новій Землі ведеться будівництво нових захищених споруд, зокрема біля тунельних комплексів.

- iii. РФ має 250 ракет «Іскандер» у запасі, щомісячне виробництво зросло до 70 одиниць³*

Станом на липень 2025 року, за даними ГУР, Росія має на озброєнні 250 балістичних ракет 9М723 «Іскандер» і 50 північнокорейських аналогів KN-23. Крім того, зберігається близько 300 крилатих ракет «Іскандер-К».

Щомісячне виробництво балістичних ракет «Іскандер» зросло до 60–70 одиниць, що значно перевищує показники 2023 року (250 ракет на рік). Також РФ випускає 20–30 крилатих «Іскандер-К» щомісяця.

2. Війна майбутнього

- i. Українські хакери паралізували російського виробника БПЛА «Гаскар»⁴*

Групи українських хакерів «Кіберальянс» і ВО Team зламали російську компанію «Гаскар», яка бере участь у виробництві безпілотників для армії РФ. Компанія пов'язана з віцепрем'єром Маратом Хуснулліним і відома участю у держпроектах і фінансових махінаціях.

У результаті атаки повністю паралізовано роботу підприємства, працівників перевели на дистанційний режим. Хакери заволоділи технічною, фінансовою та конструкторською документацією й передали її Силам оборони України

Зокрема, розкрито деталі виробництва дронів «Сибірячок», які складались із дешевих китайських компонентів і продавались Міноборони РФ за завищеними цінами. Атака завдала не лише репутаційних, а й фінансових збитків російському ВПК.

- ii. США тестують фронтове виробництво FPV-дронів за допомогою мобільних 3D-принтерів⁵*

У травні–червні 2025 року армія США провела навчання з експериментальним використанням 3D-принтерів для виготовлення FPV-дронів безпосередньо поблизу лінії фронту. Ідея полягає в тому, щоб створювати корпуси безпілотників на місці, а

---

³ <https://www.calibredefence.co.uk/ukraine-intel-russia-has-250-the-iskander-ballistic-missile-in-stock/>

⁴ https://24tv.ua/ru/proizvodstvo-dronov-rossii-hakery-iz-ukrainy-vzломali-gruppu_n2870284

⁵ <https://www.unian.ua/weapons/droni-na-3d-printeri-u-ssha-testuyut-novu-sistemu-bezpilotnikiv-13061817.html>

комплектувальні (мотор, контролер) підвозити окремо, що дозволяє швидко поповнювати запаси без очікування поставок із тилу.

Втім, військові визнають обмеження: нестача часу, потреба в мобільності й загроза виявлення з боку противника роблять такий підхід складним у реалізації в умовах великомасштабних бойових дій. Обговорюється варіант розміщення 3D-принтерів не в бойових підрозділах, а на технічних пунктах ближче до передової

3. Підприємства ВПК

- i. У ніч на 11 липня українські безпілотники завдали серії ударів по чотирьох об'єктах ВПК РФ⁶*

У місті Алексін постраждав цех заводу, що входить до концерну «Техмаш» і займається обладнанням для виробництва вибухових речовин. У Новомосковську атаковано завод «Азот», який постачає хімічні компоненти для артилерійських боєприпасів.

У самій Тулі вражено конструкторське бюро прицільного озброєння імені Шипунова. Ціллю також стало НПО «СПЛАВ» — розробник реактивних систем залпового вогню. Масштаб пошкоджень не уточнюється.

- ii. Повторна атака БПЛА по заводу «Енергія» в Єльці підтверджена супутниковими знімками⁷*

3 липня ЗСУ вдруге атакували підприємство «Енергія» в Єльці (Липецька область РФ), що виготовляє батареї й джерела живлення для ракет і безпілотників. Пошкоджено виробничу будівлю.

Раніше, у травні, об'єкт уже зазнав ударів, але дах будівлі був оперативно відновлений. Підприємство активно виконує оборонні держзамовлення РФ і перебуває під санкціями ЄС, США, Японії та інших країн. У 2024 році обсяги виробництва «Енергії» зросли на 70%.

- iii. До БПЛА-виробника «Кронштадт» подано нові позови на 88 млн руб., загальна сума вже перевищила 1,5 млрд⁸*

Російська компанія «Кронштадт», що займається виробництвом БПЛА, зіткнулась із хвилею нових арбітражних позовів. Лише за

---

⁶ https://www.dialog.ua/war/316759_1752238304

⁷ https://24tv.ua/ru/pao-jenergija-v-rossii-atakovali-dvazhdy-kakaja-situacija-s-povrezhdenijami-na-12-ijulja-2025-24-kanal_n2868994

⁸ https://t.me/bes_pilot/3926

останні два тижні до суду подано 5 справ на загальну суму 88,79 млн руб. Найбільші вимоги висунули: ОКБ «Імпульс» — 29,4 млн, ОАК — 30,3 млн, НПО «Поиск» (Ростех) — 25,7 млн руб.

4. Зброя, технології та інше

i. Розгортання ШІ в БПЛА РФ гальмується нестачею кількісних даних і відповідних технологій⁹

Реалізація концепції ускладнена двома критичними чинниками:

- Технологічна база — сучасні мікросхеми й електронні модулі не забезпечують необхідної продуктивності для розміщення повноцінних ІІ-модулів на малих БПЛА (до 3 кг навантаження).
- Брак даних — нейросітки потребують великого обсягу якісних бойових відео для навчання, які ще не накопичено в достатній кількості.

Серійне виробництво «розумних» дронів лишається малоімовірним у короткій перспективі. Наразі кількість таких БПЛА в рази менша порівняно з тисячами звичайних FPV-дронів, які керуються вручну й масово застосовуються на фронті.

ii. Після удару Індії по Пакистану понад 14 країн зацікавились купівлею ракет BrahMos¹⁰

Міністр оборони Індії Раджнатх Сінгх заявив, що після операції «Сіндур» проти цілей у Пакистані понад 14 країн висловили інтерес до придбання крилатих ракет BrahMos.

Ці ракети — спільна розробка Індії (DRDO) та РФ (НВО «Машиностроения»). Вони мають надзвукову швидкість і застосовувались у бойових умовах, що посилює їхню привабливість на міжнародному ринку озброєнь. Таким чином, від зіткнення виграла не лише Індія, а й російська сторона як співрозробник.

iii. У СибГУ ім. Решетньова створено БПЛА-комплекс «Партизан» для Крайньої Півночі¹¹

Сибірський держуніверситет ім. Решетньова презентував нову групу безпілотників «Партизан», призначену для роботи в умовах відсутності зв'язку та екстремального клімату Крайньої Півночі. Розробники заявляють про відсутність аналогів за

---

⁹ https://t.me/opk_news/43935

¹⁰ https://t.me/opk_news/43944

¹¹ https://t.me/bes_pilot/3929

функціональністю та здатність системи створювати тимчасову мережу зв'язку без наземної інфраструктур

II. Імпортозаміщення

1. Проблеми в російському імпортозаміщенні

i. Росія так і не навчилася робити електроніку для своїх літаків¹²

Російським авіабудівникам так і не вдалося налагодити випуск власної електронної компонентної бази та підшипників для цивільних літаків, тому галузь продовжує залежати від імпорту з «дружніх» країн. На тлі санкцій і втрачених радянських напрацювань створення нових літаків, таких як МС-21, супроводжується постійними перенесеннями термінів серійного виробництва — старт випуску знову відкладено на 2026 рік.

Недолік власної бази та кадровий дефіцит додатково гальмують розвиток, в результаті чого ключові проекти «Ростеха» та ОАК не можуть обійтися без іноземних технологій, попри заявлений курс на імпортозаміщення.

ii. Імпульс імпортозаміщення в контрактному виробництві електроніки в Росії вичерпався — ринок впаде на 10 % у 2025 році¹³

У 2024 році ринок контрактного виробництва електроніки в Росії зріс майже на 15 % завдяки державному фінансуванню та зростанню попиту після відходу закордонних гравців, але до кінця року динаміка змінилася на спад. Аналітики Асоціації розробників і виробників електроніки прогнозують, що в 2025 році ринок скоротиться на 10 % через скорочення фінансування і зниження попиту. Спадіння вдалося уникнути лише військовому та аерокосмічному сегментам, які залишаються найбільшими в галузі.

2. Успіхи російського імпортозаміщення

i. Російська електроніка пройшла випробування в польоті на імпортозаміщеному МС-21¹⁴

Літак МС-21 з російськими системами та агрегатами успішно пройшов випробувальний політ тривалістю 3,5 години, підтвердивши роботу нового бортового радіоелектронного

---

¹² <https://epravda.com.ua/rus/biznes/rossiya-tak-i-ne-nauchilas-delat-elektroniku-dlya-svoih-samoletov-809189/>

¹³ <https://3dnews.ru/1126000/impuls-importozameshcheniya-v-kontraktnom-proizvodstve-elektroniki-v-rossii-issyak-rinok-upadyot-na-10-v-etom-godu>

¹⁴ <https://www.ixbt.com/news/2025/07/15/rossijskaja-jelektronika-proshla-ispytaniya-v-poljote-na-importozameshionnom-ms21.html>

обладнання. У програмі імпортозаміщення залучені два дослідні літаки: один проходить льотні випробування з російськими системами, другий готується до наземних сертифікаційних тестів з повністю заміненими іноземними вузлами. Роботи з доопрацювання та вдосконалення російських компонентів тривають.

ii. Цивільов: У Росії завершено 90% імпортозаміщення в нафтогазовій галузі¹⁵

Міністр енергетики Росії Сергій Цивільов повідомив, що в нафтогазовому секторі завершено близько 90% імпортозаміщення технологій — з 2 000 технологічних позицій 1 800 вже замінено російськими розробками. До 2027 року планується повністю перейти на російські технології, включаючи розробку власних стандартів замість американських.

Це дозволяє знизити залежність від імпорту та зміцнити технологічну незалежність галузі. При цьому «Газпром» виявляє інтерес до участі в енергетичних проєктах на африканському континенті, що було відзначено на 9-му Міжнародному семінарі ОПЕК.

3. Російські плани з імпортозаміщення

i. Російські розробники ПЗ вимагають заборонити Windows на єдиному державному іспиті (ЄДІ)¹⁶

Російська асоціація «Вітчизняний софт», що об'єднує понад 300 російських ІТ-компаній, звернулася до влади з вимогою відмовитися від використання Windows при проведенні ЄДІ та перевести екзаменаційні системи на російські операційні системи. Розробники вважають, що використання іноземного ПЗ порушує закони про імпортозаміщення і несе ризики для безпеки критичної інформаційної інфраструктури.

В асоціації пропонують адаптувати екзаменаційні ІТ-системи до російських платформ (Astra Linux, РЕД ОС, ALT Linux та ін.), закріпити використання російського офісного ПЗ і виключити згадку про Windows з методичних рекомендацій. Мінцифри підтвердило отримання звернення.

---

¹⁵ <https://realnoevremya.ru/news/343048-civilev-v-rossii-zaversheno-90-importozamescheniya-v-neftegazovoy-otrasli>

¹⁶ https://www.cnews.ru/news/top/2025-07-11_rossijskie_razrabotchiki

ii. У Росії готують пільги для дата-центрів з російським ІТ-обладнанням¹⁷

У Росії готують пільги для інвесторів, які будують дата-центри з використанням російського ІТ-обладнання. Мінпромторг спільно з Мінцифри розробляють поправки до закону про промислову політику, які розширяють дію спеціалізованих контрактів на проекти створення дата-центрів. Новий механізм дозволить надавати податкові та адміністративні преференції інвесторам в обмін на локалізацію виробництва та інвестиції, а також створить прозорий податковий режим терміном на 15-20 років для стимулювання розвитку ІТ-інфраструктури.

Також планується створення добровільного реєстру дата-центрів, що спростить підключення до електромереж і забезпечить пільгові тарифи, при цьому заборонивши розміщення обладнання для майнінгу. Ініціатива отримала підтримку ІТ-галузі, попри наявні складнощі з часткою російських компонентів у серверах. Нестача потужностей дата-центрів в Росії посилюється через зростання попиту на обчислювальні ресурси, особливо у зв'язку з розвитком штучного інтелекту, що робить заходи держпідтримки критично важливими для галузі.

III. Машинобудування

1. Російські плани у машинобудуванні

i. Уряд Мішустіна форсує промисловий розвиток Росії¹⁸

На «Іннопромі-2025» прем'єр РФ Михайло Мішустін визначив ключові пріоритети промислового розвитку Росії: у центрі уваги — випуск безпілотних авіаційних систем, розвиток роботизації, верстатобудівної галузі та повний суверенітет у цивільному авіабудуванні. Серед пріоритетів також суднобудування, локалізація автопрому, розширення фармвиробництва та запуск нацпроекту з біоекономіки.

Для підтримки локалізації високотехнологічної продукції Мішустін доручив Мінпромторгу підготувати перелік товарних пріоритетів і нормативну базу. У країні продовжують діяти Фонд розвитку промисловості, програми НДДКР, механізм промипотеки і кластерна інвестиційна платформа, які вже допомогли модернізувати і запустити тисячі виробництв по всій Росії.

---

¹⁷ https://www.cnews.ru/news/top/2025-07-14_vlasti_v_rossii_gotovyat_lgoty

¹⁸ https://zavtra.ru/blogs/pravitelstvo_mishustina_forsiruet_promishlennoe_razvitiye_rossii

2. Російські машинобудівні підприємства

i. Кіровський завод «Маяк» отримав новий верстат для різання металу¹⁹

На Кіровському заводі «Маяк» (концерн «Калашников») запустили нову гідроабразивну установку в рамках технічного переоснащення за програмою Мінпромторгу. Новий верстат доповнив діюче обладнання і працює в дві зміни, що подвоїло випуск заготовок для деталей.

Установка ріже алюміній до 25 мм, а також чавун, камінь і титан товщиною до 150 мм з точністю до 0,1 мм, використовуючи водоабразивну суміш. Завдяки ЧПК і розширеному полю різання верстат виготовляє чистіші й більші деталі, які вимагають мінімальної додаткової обробки.

ii. Путін запустив виробництво в машинобудівному цеху ММК²⁰

У Магнітогорську президент РФ Володимир Путін запустив новий цех машинобудівної продукції Магнітогорського металургійного комбінату (ММК), який забезпечить імпортозаміщення обладнання для гірничо-металургійної галузі.

Цех ТОВ «Механоремонтний комплекс» буде випускати підйомно-транспортне обладнання та нестандартні вироби важкого машинобудування. Вже з наступного року очікується скорочення дефіциту такого обладнання, проектна потужність складе понад 10 тисяч тонн продукції на рік.

iii. ДДТУ та Асоціація «Станкоінструмент» відроджують верстатобудування на Півдні Росії²¹

Донський державний технічний університет та Асоціація «Станкоінструмент» підписали угоду про співпрацю для відродження верстатобудування на Півдні Росії. Студенти та співробітники ДДТУ зможуть брати участь у випробуваннях і розробках, проходити практику на підприємствах Асоціації та виконувати дипломні проекти з тематики верстатобудування.

В рамках партнерства на базі ДДТУ створять Південний регіональний центр верстатобудування для підготовки кадрів і розробки нових технологій. Університет вже увійшов до

---

¹⁹ <https://xn--b1aga5aadd.xn--p1ai/2025/571059/?ysclid=md75ys1d57187439967>

²⁰ <https://ria.ru/20250716/putin-2029540316.html?ysclid=md75agk115455839606>

²¹ <https://news.donstu.ru/news/dgtu-i-assotsiatsiya-stankoinstrument-vozhrozhdayut-stankostroenie-na-yuge-rossii?ysclid=md75bvcdt3159048032>

федерального консорціуму «Національна науково-освітня мережа верстатобудування» і отримав гранти на навчання інженерів і створення нових матеріалів для верстатів з ЧПК.

3. Нові розробки й машинобудівні заводи

- i. У Росії запатентували унікальне мастило для холодної обробки металів²²*

Вчені Уральського університету науки й технологій запатентували нове мастило для холодної обробки металів, яка знижує тертя, знос і енерговитрати. Вона виготовляється з використанням відходів поліетилену і добавки «Росойл-23М», що робить її більш екологічною та ефективною в порівнянні з традиційними нафтопродуктами.

Нове мастило дозволяє зменшити навантаження на прес при штампуванні й формуванні різьби, продовжує термін служби обладнання і підвищує якість обробки металів шляхом мінімізації дефектів.

IV. Стратегічні матеріали

1. Судові справи

- i. Судові справи у галузі стратегічних матеріалів²³*

Суд заарештував 100% часток Тихвинського феросплавного заводу в Ленінградській області за позовом Юлії Гур'євої-Мотлохов, дочки співвласника "Фосагро" Андрія Гур'єва-старшого, пишуть "Ведомости". Ці частки належать нідерландським структурам братів Роберта Юкселя та Алі Різе Йилдиримов. Як зазначає газета, суперечка Гур'євої з Йилдиримами та їхніми компаніями пов'язана з яхтою Alfa Nero, яку вилучили і примусово продали на Антигуа і Барбуді.

2. Криза у вугільній промисловості

- ii. Криза у вугільній промисловості РФ²⁴*

Російська вугільна промисловість стрімко скорочується в системну кризу. Як повідомляє Bloomberg, за перше півріччя 2025 року експорт вугілля до Китаю морем обвалився на 17% - з 32,8 до 27,4

---

²² <https://overclockers.ru/blog/GOTREK/show/233109/V-Rossii-zapatentovali-unikal-nuju-smazku-dlya-holodnoj-obrabotki-metallov>

²³ https://t.me/Fin_Deep/46519

²⁴ https://t.me/Fin_Deep/46577

млн тонн. Тим часом ціни на вугілля продовжують падати, досягнувши п'ятирічних мінімумів, а кредитні ставки вище 20% роблять бізнес збитковим.

Половина вугільних компаній уже працює в мінус, визнав Росстат. "Мечел" відкрито заявив про скорочення продажів і видобутку, а на деяких шахтах у Сибіру виробництво повністю зупинено. Головна технічна проблема - дефіцит обладнання через санкції. У галузі говорять про "канібалізацію" техніки: робочі агрегати збирають по частинах з інших майданчиків. Китайське обладнання, на яке покладалися надії, виявилось або низької якості, або недоступним без багаторічного очікування. На тлі уповільнення будівництва і проблем у металургії, вугілля стало першою жертвою "ідеального шторму" в російській економіці

3. Новини у галузі рідкісноземельних металів

і. Зростання експорту рідкісноземельних металів з КНР²⁵

У червні експорт рідкісноземельних металів з Китаю зріс на 60% у річному вираженні — до 7742 тонн, досягнувши найвищого рівня з 2009 року. Це пов'язано з різким зростанням попиту на матеріали для потужних магнітів, особливо з боку зарубіжних виробників на тлі експортного контролю, введеного Пекіном у квітні.

Обмеження стосуються 7 з 17 рідкісноземельних металів, а також продукції, що містить навіть їх сліди — включаючи постійні магніти, які не відображені в загальнодоступних митних даних. Китай виробляє близько 90% таких магнітів у світі, решта обсягів припадає на Японію та Німеччину.

4. Участь Росії в міжнародних проєктах по видобутку літію²⁶

і. Російсько-болівійський літієвий проєкт чекає на запуск — контракт все ще на розгляді парламенту

Контракт між дочірньою компанією «Росатома» і державною болівійською корпорацією YLB щодо будівництва літієвого заводу в районі солончака Уюні залишається на етапі узгодження в парламенті Болівії, передають «Известия». Документ підписаний у вересні 2024 року, проте перехід до практичної реалізації відкладається.

Проєкт передбачає створення промислового підприємства потужністю до 14 тис. тонн карбонату літію на рік. Загальний обсяг інвестицій, за оцінкою сторін, перевищує \$970 млн. Для Болівії це

---

²⁵ https://t.me/Fin_Deep/46628

²⁶ <https://t.me/dprom/5461>

значне поповнення бюджету, для Росії — можливість посилити свою присутність у сегменті ключової сировини для акумуляторів і «зеленої» енергетики. Незважаючи на те, що країна входить до топ-5 за запасами літію, видобуток цього металу в РФ поки що носить обмежений характер. Основний проект реалізують в Мурманській області: Колмозерське родовище введуть в експлуатацію до 2031 року.

У Болівії контракт обговорюють на тлі підготовки до президентських виборів, запланованих на серпень. За словами заступника глави Міненерго країни Фредді Густаво Веласкеса Роблеса, в парламенті тривають дебати щодо угоди, і остаточне рішення може бути прийнято вже при наступному складі адміністрації. При цьому влада Болівії підкреслює зацікавленість у співпраці з іноземними партнерами, включаючи Росію і Китай, а також відкрита до технологічних пропозицій від компаній з Австралії, Франції, Аргентини та інших країн.

Літій, необхідний для електромобілів, ВДЕ та електроніки, залишається критично важливим ресурсом для глобальної промисловості. Болівія має близько 21 млн тонн ресурсів цього металу і входить до трійки країн-лідерів за запасами літію.

5. Збільшення видобутку молібдену у РФ

- і. Росія готує запуск видобутку молібдену на п'яти нових ділянках до 2028 року²⁷*

Протягом найближчих трьох років в Росії розпочнеться промисловий видобуток молібдену на п'яти перспективних ділянках, повідомляє ТАСС з посиланням на заяву Мінприроди. У списку — Агаскирське родовище в Хакасії, Ак-Сугське в Тиві, Південно-Шамейське в Свердловській області, Тирниаузьке в Кабардино-Балкарії та Піщанка на Чукотці.

За розрахунками міністерства, Піщанка і Ак-Суг можуть стати ключовими для закриття внутрішнього попиту на молібден і одночасно сформувати експортну подушку. Поки ведеться видобуток тільки на двох об'єктах — Сорському і Міхеєвському, але зростаюча потреба вимагає розширення сировинної бази.

Інвестиції в розвідку різко зростають: у 2023 році на ці цілі спрямовано ₴1,9 млрд, у 2024-му — ₴2,1 млрд, а на 2025 рік уже заплановано ₴4,5 млрд. Бюджет теж бере участь — з початку 2023 року держава вклала в пошуки понад ₴230 млн і збирається додати ще ₴105,5 млн у поточному році.

---

²⁷ <https://t.me/dprom/5456>

Мова йде не тільки про п'ять згаданих родовищ. Просувається робота і в інших напрямках: за два роки бізнес інвестував ₴2,38 млрд в Північно-Марсіанську і Кизикчадрську площі, а також в Зеленодольський і Коклановський ділянки. У 2025 році в них планують вкласти ще ₴811,7 млрд. Держфінансування спрямують, зокрема, на завершення досліджень в районі Моренного молібденового вузла і старт вивчення Іпчульської площі.

Запаси молібдену в РФ оцінюють в 2,19 млн тонн — близько 6% від світового обсягу. В арсеналі надрокористувачів — 107 ліцензій, 22 з яких дають право на розробку. Основний внесок у ресурсну базу робить Бугдаїнське родовище із запасами близько 600 тис. тонн — це понад 25% російського обсягу.

Мінерал входить до переліку стратегічної сировини. Більша частина російських запасів зосереджена в корінних формаціях, де молібден не домішка, а основа.

6. Виробництво алюмінію у РФ

і. «Русал» обговорює нові заходи підтримки імпорту сировини для виробництва алюмінію²⁸

«Русал» запропонував створити механізми державної підтримки імпорту сировини, необхідної для випуску алюмінію в Росії, повідомляє «Інтерфакс». Про це повідомив заступник гендиректора компанії Олег Вайтман в рамках круглого столу Держдуми з антикризового регулювання металургії.

За словами топ-менеджера, виробничий цикл компанії критично залежить від поставок бокситів, більша частина яких видобувається за межами РФ — поблизу екватора. У зв'язку з цим «Русал» вважає за необхідне розглядати заходи підтримки не тільки для експортних проектів, але і для розвитку зарубіжних активів, чия продукція потім поставляється в Росію для переробки і подальшого експорту.

Компанія також піднімала проблему логістики: низький пріоритет металургійних вантажів на залізниці заважає стабільним поставкам глинозему. Імпорт цієї сировини, за даними Алюмінієвої асоціації, знаходиться на 12-й — останній — позиції в системі пріоритетів РЖД. Майже половина бокситів, які переробляє «Русал», надходить з активів у Гвінеї. Компанія управляє родовищами СВК, Dian-Dian і заводом Friguia. Навесні також було підписано контракт на купівлю частки в індійському підприємстві Pioneer Aluminium

---

²⁸ <https://t.me/dprom/5460>

(1,5 млн тонн глинозему на рік). Угода оцінюється в \$243,75 млн з подальшим викупом до 50% участі.

На тлі нестабільної геополітики ціна алюмінію зростає. У червні котирування на LME досягли \$2611 за тону, а до середини липня — \$2593. Експерти Керт пов'язують зростання з обмеженнями поставок з Перської затоки, а також з діями США, які підвищили мита до 50%. Прогноз — \$2700 за тону до кінця року. Незважаючи на зростання виробництва до 3,99 млн тонн у 2024 році і зниження собівартості до \$2025 за тону, компанія фіксує скорочення продажів. Основний дохід йде на обслуговування боргу (\$6,4 млрд), а рентабельність стримують зміцнілий рубль і зростання витрат.

7. Зупинка видобутку мінералів та копалин на Кузбасі

і. Кузбас: 9 видобувних підприємств призупинено за порушення²⁹

З початку липня в Кузбасі тимчасово зупинили роботу дев'ять видобувних підприємств — як вугільних, так і золотодобувних. Причини різні, але суть одна: грубі порушення, що загрожують екології та життю людей, повідомляють ТАСС і гибеж.

За рішенням Тисульського районного суду діяльність чотирьох артілей в Тисульському районі призупинено на 90 діб. Йдеться про компанії «Аргут», «Діабаз», «Покровка» і «Артель старателів «Аргут»», які незаконно розробляли русла річок Малий Кундат, Танінська і Василівський Ключ.

Прокуратура і регіональне Мінприроди виявили самовільне захоплення водних об'єктів, відвали з розмитих ґрунтів в охоронюваних зонах і забруднення води піском і глиною. Вода на місці перевірок була каламутною і жовтого кольору. За підсумками — більше десяти адміністративних справ.

Паралельно інспектори Ростехнадзору з 3 по 9 липня перевірили вугільні шахти. Результат — призупинення робіт ще на п'яти об'єктах. На шахті імені Ялевського (АТ «СУЕК-Кузбас») сталася травма працівника через порушення при кріпленні видобутку і експлуатації комбайна. На шахті «Південна» («Черніговець») і шахті «Сибірська» виявлено проблеми з вентиляцією і перевищенням метану. Схожа ситуація на об'єктах «Сили Сибіру» і «Південного Кузбасу» — порушення вимог дегазації, пиловибухонебезпечний стан, ігнорування норм безпеки.

Ростехнадзор підкреслює: в Кузбасі зосереджені найскладніші шахти з точки зору промислової безпеки. Через це регіон потрапив

---

²⁹ <https://t.me/dprom/5453>

під щотижневий моніторинг відомства. За словами помічника голови Ростехнадзору Андрія Віля, відомство продовжить регулярні перевірки, а результати оперативно доводитимуться до влади та власників з метою усунення порушень до аварій.

8. Імпортозалежність РФ у сфері стратегічних матеріалів

і. Росія скорочує залежність від імпорту марганцю³⁰

На сесії з металургії на «Іннопромі-2025» заступник директора департаменту металургії та матеріалів Мінпромторгу Андрій Савельєв заявив, що Росія почала вирішувати проблему імпортозалежності з марганцю. Раніше країна закуповувала 99% цієї сировини за кордоном.

У 2025 році на Усинському родовищі в Кемеровській області компанія «ЗапСибруда» видобула перші 10 тис. тонн марганцю. За оцінкою Мінпромторгу, в перспективі родовище зможе покривати до третини потреб країни. Савельєв зазначив, що, незважаючи на наявність фосфору в руді, її можна використовувати для виробництва феросплавів. Згідно зі Стратегією розвитку металургії, в 2021 році обсяг імпорту марганцю в РФ склав 1,394 млн тонн.

V. Нові санкційні пакети та регулювання

1. Санкції ЄС

і. 18 пакет санкцій ЄС³¹

У 18-й пакет санкцій ЄС все-таки хочуть включити зниження стелі цін на російську нафту. Тепер стеля повинна стати «динамічною» - раз на півроку вона буде переглядатися і прирівнюватися до середньої ціни Юралса за останні кілька місяців мінус 15%. Пропонується стартове зниження з 60 доларів до 47,6. Це забиті в бюджеті РФ 56 дол мінус 15%. Не дуже зрозуміло як Росія змогла б, якби захотіла, дотримуватися такої стелі, адже якщо вона знизить ціни, стеля стане ще нижчою. Але це їхні проблеми. Проти зниження стелі заперечує Мальта, яка хоче возити російську нафту, чому зниження стелі буде заважати. Словаччину теж до кінця на пакет не вмовили, але процес йде.

Європейські країни розраховують 14 липня узгодити 18-й пакет санкцій проти Росії, включаючи зниження граничної ціни на

---

³⁰ <https://t.me/metallplace/15300>

³¹ <https://t.me/ShrikeNews/23899>; https://t.me/Fin_Deep/46617

російську нафту. Про це повідомляє агентство Reuters з посиланням на чотири джерела.

У разі узгодження санкцій, пакет заходів буде офіційно прийнятий наступного дня на зустрічі глав МЗС у Брюсселі. Словаччина підтримала нові заходи, але вимагає від Єврокомісії гарантій щодо планів поетапної відмови від поставок російського газу.

Серед узгоджених рішень — механізм встановлення динамічної межі цін на російську нафту. Згідно з пропозицією, ціна буде на 15% нижчою за середню ринкову вартість сирої нафти за останні півроку (замість трьох, як спочатку пропонувала Єврокомісія).

За словами співрозмовника агентства, початкова гранична ціна становитиме приблизно \$47 за барель (зараз — \$60). Цю суму отримали, усереднивши вартість бареля російської нафти за останні 22 тижні і віднявши 15%, пояснили в Reuters.

18-й пакет санкцій ЄС, за даними Financial Times, включає в себе заборону на використання інфраструктури газопроводів «Північний потік-1» і «Північний потік-2». 27 червня вето на введення нових санкцій наклав прем'єр Словаччини Роберт Фіцо, 4 липня правом вето скористався посол країни при ЄС.

ii. Санкції заради санкцій?³²

Під санкції Євросоюзу потрапив політичний блок "Перемога" Ілана Шора — проросійського олігарха з Молдови. Ось тільки є проблема: цей блок поки не має реєстрації в Молдові. Заявку до ЦВК для участі в парламентських виборах подали 14 липня. Рішення буде за кілька днів.

ЄС там часом наклав санкції на назву без коду, адреси та чіткої організаційно-правової форми. А що, як політичний блок навіть не зареєструють або ж він змінить назву?

iii. Ефект енергетичних санкцій ЄС на РФ³³

Перший квартал 2025 року став важливою віхою на шляху ЄС до відмови від російських енергоресурсів. Поставки трубопровідного газу з Росії впали відразу на 45% порівняно з попереднім кварталом і на 39% — у річному вираженні. Причина — припинення транзиту через Україну з 1 січня. В результаті США вперше обігнали Росію і стали другим найбільшим постачальником газу в ЄС після Норвегії, зайнявши 24% ринку.

---

³² https://t.me/molfar_global/3663

³³ https://t.me/Fin_Deep/46382

Імпорт російського газу, включаючи СПГ, скоротився на 28% рік до року. Частка Росії в імпорті трубопровідного газу знизилася до 12%, поступившись другим місцем Алжиру. Загальна структура змінилася: тепер 45% поставок припадає на СПГ (раніше 38%), а трубопровідний газ скоротився до 55% (проти 62% наприкінці 2024 року). Це підтверджує не просто зниження залежності від Росії, а глибоку трансформацію енергетичної архітектури Європи.

ii. *Вето-гравці ЄС під час узгодження 18 пакету санкцій*³⁴

Мальта, Греція і Кіпр виступили проти пропозиції Євросоюзу щодо зниження верхньої межі цін на російські енергоносії, тим самим загальмувавши прийняття 18-го пакету санкцій проти Росії. Про це повідомляє Politico з посиланням на європейського дипломата.

Нова ініціатива щодо санкцій передбачає встановлення граничної експортної ціни на російські енергоносії на рівні 15% від ринкової — розрахованої як середнє значення за останні три місяці.

2. Санкції США

i. *Можливі санкції Д. Трампа проти РФ*³⁵

США введуть вторинні санкції щодо РФ та її торговельних партнерів, якщо протягом приблизно 50 днів не буде угоди щодо України, заявив Трамп.

ii. *500% на імпорт нафти та урану з РФ — еквівалентно фактичному глобальному ембарго* — The Times.³⁶

Хоча місяць тому Трамп називав законопроект «дуже жорстким», тепер він заявив, що «уважно його вивчає». Сенатор-республіканець Ліндсі Грем додав: «Трамп сказав мені, що пора діяти, і ми будемо рухатися вперед». Голосування в Сенаті очікується до кінця місяця.

Головне питання — чи готовий Трамп до зростання цін на нафту і економічних витрат. Сенатори заявили, що готові надати Трампу право скасувати тариф на термін до 180 днів за умови контролю з боку Конгресу. Але Білий дім наполягає, що Конгрес не повинен мати повноважень втручатися.

Аналітик Максиміліан Хесс з Foreign Policy Research Institute вважає, що поточний варіант законопроект занадто суворий, щоб Трамп реально його застосував: «Це вимагатиме, щоб Трамп сказав: „Ми повинні ризикнути заради безпеки Європи і бути готовими до нафти

---

³⁴ https://t.me/Fin_Deep/46657

³⁵ <https://t.me/ejdailyru/339449>

³⁶ <https://t.me/rusbri/8648>

по \$100 і вище, чого я просто не можу уявити“, — зазначив він. Проте, розширення санкційного режиму і загроза вторинних заходів можуть чинити реальний тиск, впевнений експерт.

iii. *OFAC створює електронний портал для подання заяв на виключення з санкційних списків*³⁷

26 червня OFAC опублікувало повідомлення про запланований запуск *Sanctions Reconsideration Portal* – нового онлайн-інструменту для подання заяв на виключення з санкційних списків, включаючи SDN. Йдеться про створення структурованої онлайн-форми, яку можна буде використовувати для подання заяви в рамках процедури, передбаченої § 501.807 OFAC Regulations. Ця процедура застосовується до осіб та організацій, які вважають, що були внесені до санкційних списків помилково або у зв'язку зі зміною обставин.

OFAC підкреслює, що:

- система спростить процес подання та подальшої обробки заяв;
- форма буде включати перелік обов'язкових питань, а також можливість додати документи та обґрунтування;
- заявники зможуть діяти самостійно або через уповноважених представників.

За оцінками відомства, щорічно очікується близько 300 заяв. Середній час на підготовку однієї заяви – до 3 годин. Важливо: мова йде не про зміну критеріїв виключення з санкційних списків, а виключно про технічне спрощення доступу до процедури.

iv. *Мінфін США ввів санкції проти російської IT-компанії «Аеза груп» та її топ-менеджерів*³⁸

Санкції вводяться щодо трьох компаній, що входять до «Аеза груп»: британського підрозділу Aeza International, «Аеза Логістик» і головної «Аеза груп», йдеться в повідомленні Мінфіну США (OFAC). Крім того, до списку SDN внесено чотирьох її керівників — CEO Арсенія Пензева, гендиректора і співвласника Юрія Бозояна, технічного директора Володимира Гаста і співвласника Ігоря Князева, перераховує OFAC.

Базована в Санкт-Петербурзі компанія — постачальник послуг «куленепробивного» хостингу (bulletproof hosting, надання доступу до серверів та іншої інфраструктури кіберзлочинцям і шахраям — OFAC), «групам вимагачів і розповсюджувачам шкідливих програм, таким як оператори Meduza і Lumma infostealer, які

---

³⁷ <https://t.me/sanctionstimes/2179>

³⁸ https://t.me/Fin_Deep/46225

використовували послуги хостингу для атаки на оборонно-промислову базу США і технологічні компанії».

«Аеза груп» розміщувала вимагачів BianLian, торгові майданчики RedLine і BlackSprut. Остання, за даними міністерства, є даркнет-майданчиком для заборонених наркотиків — фентанілу та заборонених синтетичних опіоїдів.

3. Санкції України

і. Блокчейн- та криптосанкції України³⁹

8 липня президент України підписав 2 укази про введення в дію рішень РНБО щодо персональних санкцій. Указ №466 без додатків. Згідно з указом № 465 під санкції потрапило 73 фізичні та 60 юросіб. З юридичних осіб виділимо:

- Асоціація промислового майнінгу, Асоціація розвитку фінансових технологій
- з крипто- та блокчейн-індустрії: ТОВ «Проммайнер», ТОВ «Простомайнінг оператор», ТОВ «БІТ+» та «ЕН+ Телеком» з Іркутська, ТОВ «Кузбас майнінг», АТ «Технології розподіленого реєстру» з Єкатеринбурга, ТОВ «Токени - Цифрові інвестиції "Токенік", АТ "Міжрегіональний реєстраторський центр"
- ТОВ «Інвестиційна палата» з Воронежа, ТОВ «Компанія Брокеркредитсервіс», ТОВ «ВТБ Капітал Трейдинг»
- ТОВ «Сіббудкапітал» з Іркутська
- АТ «Лізингова компанія Айті фінанс»
- 3 компанії групи платіжного агента А7, А7-Агент та А71
- «ПСБ Інновації та інвестиції»
- Група "Біфіт"
- ТОВ «КСК-Груп»
- TOKENTRUST HOLDINGS LIMITED, Кіпр
- Bitpara IC FZC, Crypto Explorer DMCC з ОАЕ
- EXMO RBK LTD з Казахстану KZ

Найбільш вірогідною підставою включення компаній та фізосіб із криптоіндустрії виступила недавня стаття FT про токен a7a5. З фізичних осіб більш-менш відомі лише Кирило Липа, Трансмашхолдинг та бізнесмен Ілан Шор.

---

³⁹ <https://t.me/lawsanctions/2191>

VI. Обхід санкцій

1. Російські схеми обходу санкцій

- i. Російські компанії почали ефективніше обходити санкції завдяки посередникам та неттінгу платежів⁴⁰*

Близько третини російських компаній, що залежать від імпорту, продовжували відчувати труднощі з платежами у другому кварталі 2025 року, але їхня частка зменшилася порівняно з початком року. За даними Reuters, це пов'язано з тим, що російські підприємства стали активніше використовувати афілійовані структури та інші посередницькі компанії для обходу санкційних обмежень.

Крім того, впровадження механізму неттінгу платежів, особливо у торгівлі з Китаєм, дозволило значно знизити витрати російського бізнесу та пришвидшити проведення зовнішньоторговельних операцій.

- ii. У США виявили масштабні порушення санкцій проти Росії в брокерській компанії Interactive Brokers⁴¹*

Американська брокерська компанія Interactive Brokers погодилася виплатити понад \$11,8 млн штрафу за систематичні порушення санкцій США, у тому числі проти Росії. Згідно з даними Міністерства США (OFAC), компанія понад сім років надавала інвестиційні послуги сотням клієнтів із санкційних територій, включаючи Крим, Венесуелу, Іран, Кубу та Сирію. Зокрема, у 2022 році брокер провів понад 250 транзакцій на рахунки у російських банках, які перебувають під санкціями.

Порушення було виявлено в результаті внутрішньої перевірки самої компанії, яка добровільно повідомила регуляторів про понад 12 000 підозрілих транзакцій. В OFAC зазначили, що компанія співпрацювала зі слідством, а порушення не були класифіковані як грубі.

- iii. У Нідерландах працівника технологічної компанії засудили за передачу Росії даних про мікрочипи⁴²*

Окружний суд Роттердама 10 липня виніс обвинувальний вирок співробітнику нідерландської технологічної компанії за порушення санкцій ЄС проти Росії. Суд встановив, що у 2023-2024 роках

---

⁴⁰ <https://www.moscowtimes.ru/2025/07/16/tsb-zafiksiroval-problemi-s-platezhami-u-kazhdoi-tretei-kompanii-importera-a169005>

⁴¹ <https://www.blackseanews.net/read/233075>

⁴² https://uitspraken.rechtspraak.nl/details?id=ECLI:NL:RBROT:2025:8322&pk_campaign=rss&pk_medium=rss&pk_keyword=uitspraken

обвинувачений незаконно передавав до Росії службову інформацію щодо виробництва мікрочипів, використовуючи месенджери Signal, Telegram та сервіс Google Drive.

Передані дані могли бути використані Росією для виробництва продукції, забороненої секторальними санкціями Євросоюзу (Регламент 833). Суд кваліфікував дії підсудного як надання технічної допомоги Росії, призначивши йому покарання у вигляді 3 років позбавлення волі.

iv. У Німеччині власника автосалону засудили до 5 років в'язниці за незаконний експорт автомобілів до Росії⁴³

Земельний суд Марбурга (земля Гессен, Німеччина) 8 липня засудив 56-річного керівника місцевого автосалону до 5 років позбавлення волі за порушення європейських санкцій проти Росії (Регламент ЄС 833). Суд встановив, що у 2022 році він організував незаконний експорт до РФ 71 люксового автомобіля німецького виробництва на суму понад 5 млн євро, прикриваючи це легальним експортом у треті країни.

Крім тюремного терміну, суд конфіскував на користь держави незаконно отриманий прибуток (близько 5 млн євро). Це максимальний строк покарання в Німеччині за обхід санкцій. Рішення може бути оскаржене у Вищому земельному суді Гессена.

2. Переорієнтація ланцюжків постачання

i. В'єтнаму посилює контроль за китайськими товарами для запобігання обходу санкцій США та ЄС⁴⁴

Уряд В'єтнаму оголосив про намір посилити контроль за експортом китайських товарів, які можуть використовуватись у схемах торгового шахрайства та незаконної перевалки. Ці заходи ухвалюються для виконання зобов'язань перед США і включатимуть додаткові санкції за неправдиве маркування походження товарів.

Особливу увагу влада приділить дерев'яним меблям, фанері, сталевим деталям, велосипедам, акумуляторам та електроніці, що експортуються з В'єтнаму до США та ЄС. Посилення перевірок має ускладнити використання країни як транзитного пункту для обходу торговельних обмежень західних країн проти китайської продукції.

---

⁴³ https://www.zoll.de/SharedDocs/Pressemitteilungen/DE/Sonstiges/2025/y91_embargoverstoesse_zfae.html

⁴⁴ <https://ru.tradingeconomics.com/vietnam/balance-of-trade/news/469401>

- ii. *«Русал» просить у держави нові механізми підтримки імпорту сировини для виробництва алюмінію⁴⁵*

Російський алюмінієвий гігант «Русал» запропонував створити механізми державної підтримки імпорту критично важливої сировини, зокрема бокситів, які компанія отримує переважно з-за кордону. Про це повідомив заступник гендиректора компанії Олег Вайтман на круглому столі в Держдумі РФ.

Половина бокситів, що використовує «Русал», постачається з Гвінеї, а нещодавно компанія також придбала частку в індійському підприємстві Pioneer Aluminium. Через низький пріоритет перевезень металургійних вантажів у системі РЖД компанія має проблеми з логістикою. «Русал» закликає підтримувати не тільки експортні проекти, а й закордонні активи, продукція яких потім імпортується до Росії для подальшого експорту алюмінію.

3. Платежі

- i. *ЄС ввів санкції проти платіжної системи А7, запущеної російським банком ПСБ⁴⁶*

Європейський союз вніс до санкційного списку міжнародну платіжну платформу А7, створену російським Промсвязьбанком (ПСБ) у 2024 році. Як повідомляє Рада ЄС, платформа має численні зв'язки з Москвою та потрапила під обмеження у зв'язку з причетністю до схем підкупу виборців під час президентських виборів і референдуму щодо вступу Молдови до Євросоюзу. Платформу включили до санкційного списку разом з компаніями та особами, пов'язаними з молдовським бізнесменом Іланом Шором.

Платіжна система А7, за заявами російського банку ПСБ, була створена для здійснення трансграничних розрахунків та забезпечення безперебійних платежів російських експортерів та імпортерів із закордонними партнерами. Разом із системою було запущено рублевий стейблкоїн А7А5—перший цифровий актив, прив'язаний до курсу російського рубля.

---

⁴⁵ <https://dprom.online/metallurgy/rusal-podderzhka-importa-syrya-dlya-proizvodstva-alyuminiya/>

⁴⁶ https://ukrudprom.com/news/ES_vvel_sanktsii_protiv_rossiyskoy_platezhnoy_sistemi_svyazannoy_s_rublevim_steyblkoinom.html